

Kirjallinen kysymys lääkärihelikoptereiden toiminnan ja laadun turvaamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Mia Laihon/ kok ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 672/2020 vp:

Kuinka hallitus aikoo turvata ammattitaitoisen lääkintähenkilöstön saatavuuden lääkärihelikoptereihin ja varmistaa heidän ammattitaitonsa ylläpitämisen ja koulutuksen,

miten hallitus aikoo varmistaa, että lääkintähelikopteritoiminnan ensihoito, toimintalinjat ja potilaan hoito on integroitu sote-palveluihin ja ovat yhdenmukaiset alueen ensihoitojärjestelmän kanssa,

miten lääkintähelikoptereiden asema on huomioitu sote-uudistuksen yhteydessä,

kuinka hallitus aikoo turvata, että Lapissa säilyy jatkossakin lääkintähelikopteritoiminta,

ovatko kopterit toimintavalmiina henkilöstöineen ilman viivästymisiä nykyisen sopimuskauden loppuessa ja

miten hallitus varmistaa, että lääkärihelikopteritoiminnan kustannukset pysyvät kurissa ja laatu korkeana ja niiden toimintavarmuuteen voidaan luottaa myös jatkossa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Lääkäri- ja lääkintähelikopteritoiminta on keskeinen osa suomalaista ensihoitojärjestelmää. Lääkärihelikoptereiden ensihoitolääkäritoiminta on ollut terveydenhuoltolain myötä erikoissairaanhoidon erityisvastuualueittain järjestettyä. Niiden ensihoitolääkäritoiminnan järjestävät yliopistolliset sairaanhoitopiirit.

Kiireellisimpien ensihoitopotilaiden hoitoa järjestävät lääkärihelikopterit toimivat nykyisin kuudesta tukikohdasta, joita operoi FinnHEMS Oy. Viiden yliopistosairaalakaupungin lisäksi kopteritukikohta on Rovaniemellä.

Eduskunnan hyväksymässä vuoden 2019 ensimmäisessä lisätalousarviossa päätettiin lisäksi perustaa kaksi uutta tukikohtaa, jotta lääkärihelikopteritoiminnan maantieteellinen toiminnan kattavuus edelleen parantuu Kaakkois-Suomen ja Pohjanmaan alueella.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 672/2020

Lääkärikooperiyhtiö FinnHEMS:n toiminnassa on tapahtunut merkittäviä muutoksia kuluneena vuonna. FinnHEMS Oy:n osakekanta on hankittu viideltä yliopistolliselta sairaanhoitopiiriltä valtion omistukseen maaliskuussa 2020. Lisäksi yhtiö ostaa Helsinki-Vantaan, Turun ja Tampereen tukikohtien lentotoiminnasta vastaavan Skärgårdshavets Helikoptertjänst Ab:n koko osakekannan. FinnHEMS Oy tulisi operoimaan tytäryhtiönsä kautta kolmen eteläisen tukikohdan lentotoimintaa (ilmailuluvat, helikopterikalusto ja lentäjät) jo vuoden 2020 aikana. Kuopion, Oulun ja Rovaniemen tukikohtien ja uusien perustettavien tukikohtien toiminnot on tämän jälkeen mahdollista liittää toimivaan lentotoimintaan, jolloin koko lääkärihelikopteritoiminta siirtyisi ilman keskeytyksiä valtionyhtiön omaksi toiminnaksi. Lapin alueen osalta lääkintäkooperitoimintaan ei ole tulossa heikennyksiä.

FinnHEMS Oy:n muutoksilla selkiytetään myös ilmailutoiminnan ja ensihoitopalvelun ohjausta ja kehittämistä. Samalla yhtiö keskittyy entistä selkeämmin ensihoidon ilmailupalvelun toiminnan ylläpitämiseen ja kehittämiseen omalla tuotannolla. Yliopistollisten sairaanhoitopiirien ensihoitokeskukset vastaavat terveydenhuoltolain mukaisesti lääkärihelikopteritoimintaan liittyvän ensihoitotoiminnan tuottamisesta ja kehittämisestä. Niiden yhteistoiminnalla ja sosiaali- ja terveysministeriön ohjauksessa varmistetaan lääkäri- ja lääkintäkooperiteiden ensihoitotoiminnan yhtenäisyys, laatu ja kehitys sekä ensihoitolääkäreiden riittävyys. Helikopterilääkäreiden tulevaisuuden riittävää koulutusta varmistaa jokaisessa viidessä lääketieteellisessä yliopistossa toimiva ensihoitolääketieteen lisäohjelma. Toiminnan jatkuvuus toteutuu myös sote-uudistuksessa, jossa valtion erillisrahoitus lääkärihelikopteritoimintaan jatkuu.

Edellä kuvattu FinnHEMS Oy:n yritysjärjestely mahdollistaa sen, että lääkäri- ja lääkintähelikopteritoiminta jatkuu ilman viivytyksiä nykyisen sopimuskauden päättyessä. Yhtiön ja erityisesti yliopistollisten sairaanhoitopiirien tehtävien selkiyttäminen turvaa sen, että toiminta on kustannustehokasta, luotettavaa ja korkealaatuista tulevaisuudessakin. Toiminnan siirtymisellä valtionyhtiöön nähdään myös erittäin suuri merkitys sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliselle valmiudelle normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin vastaamisessa.

Helsingissä 12.10.2020

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru